

Gekozen focus op biograndstoffen in Gelderland

Jeannette van Rijsoort | Coördinator Biobased Economy | Provincie Gelderland | j.van.rijsoort@gelderland.nl

Biograndstoffen spelen een belangrijke rol in de transitie naar een CO₂-neutrale en circulaire economie. Door biograndstoffen hoogwaardig in te zetten kunnen we fossiele CO₂ reduceren (klimaat) en fossiele grandstoffen vervangen (circulaire economie). Binnen het Gelderse Klimaatplan (2021-2030) en Uitvoeringsprogramma Circulaire Economie (2021-2023) spelen biograndstoffen daarom een belangrijke rol. In de Uitvoeringsagenda Circulaire Economie (2016-2020) heeft het college bepaald dat de kracht van Gelderland voor hoogwaardige toepassingen van biograndstoffen ligt bij eiwitten, mest en natuurvezels (zoals agro-reststromen, hennep, gras, en hout). De hoogwaardige verwaarding van natuurvezels is in ons beleid nog het minst uitgewerkt. Daarom hebben wij een onderzoek laten uitvoeren naar de grootste impactkansen voor gebruik van vezelrijke biograndstoffen in Gelderland (zie bijlage). Op basis van dit onderzoek gaan wij een Gelderse routekaart uitwerken voor een optimale hoogwaardige inzet vezelrijke biograndstoffen binnen het Klimaatprogramma en het Uitvoeringsprogramma Circulaire Economie. Uitwerking gebeurt vanuit een integrale benadering in afstemming met diverse beleidsprogramma's en samen met externe partijen.

Integraliteit in bestaand beleid

In het Gelderse Klimaatprogramma komen vezelrijke biograndstoffen terug in vier van de vijf domeinen: Gebouwde Omgeving (biobased materialen in de bouw), Mobiliteit (duurzame asfaltmengsels zoals biobased asfalt), Industrie en bedrijven (hoogwaardig gebruik van biograndstoffen), en Landbouw en landgebruik (agroreststromen uit land- en tuinbouw, bosaanplant). Om de boogde CO₂-reductie te behalen, is daarnaast aangegeven te intensiveren op CO₂ vastlegging door biobased producten en materialen en op een ketenbenadering in industrie en landbouw.

In het Gelderse Uitvoeringsprogramma Circulaire Economie maken we het onderscheid tussen een grijze kringloop van fossiele materialen, en een groene kringloop van hernieuwbare biograndstoffen. We richten ons op de vier sectoren waar de meeste grandstoffen in omgaan en we het meeste impact kunnen behalen: Agrofood, Bouw & Infrastructuur, Maakindustrie, en Afval. Binnen Agrofood gaat het voor wat betreft vezelrijke biograndstoffen om reststroomverwaarding en mogelijk meervoudige verwaarding van eiwitgewassen. Binnen de sector Bouw & Infra richten we ons voor wat betreft de groene kringloop op het stimuleren van toepassing biobased materialen. De sectoren Agrofood en Afval zijn leveranciers van biograndstoffen, de sectoren Bouw en Maakindustrie zijn afnemers.

Drie hoofdlijnen van de uit te werken Gelderse Routekaart Vezelrijke Biograndstoffen

1. Randvoorwaarden voor opschaling faciliteren en stimuleren

- In samenwerking met andere partijen (o.a. Kracht van Oost, IPO, bedrijven) strategische lobby organiseren naar Rijk en EU voor stevige marktverplichtingen in 2030 en faciliteiten om opschaling van doorbraaktechnologieën te financieren.

- Commerciële vraag stimuleren, voortbouwen op wat we al doen en grootste kansen identificeren om waar mogelijk in eigen aanbestedingsprocedures eisen op te nemen voor biobased producten (GWW) en zelf biobased materialen te gebruiken (voorbeeldrol).
- Circulaire biobased beleid vertalen naar meetbare tussendoelen en meervoudige indicatoren t.b.v. het gericht sturen van de transitie in productieketens.

2. Stimuleren van volume en diversiteit van biobased toepassingen in bouw en infra

- Organiseren en faciliteren van nieuwe ketens, coalities/clusters en nieuwe vormen van samenwerken in biobased bouw en infra tussen koploper bedrijven en leveranciers. Kansen benutten, juist nu er zoveel nieuwe woningen gebouwd moeten gaan worden. Waar gewenst aansluiten bij Citydeal Circulair en Conceptueel Bouwen, en Woondeal Arnhem-Nijmegen.
- Samen met bouwsector en andere relevante partijen lobbyen voor verbetering van nationale normen voor biobased bouwen.
- Organiseren van matching vraag en aanbod biobased materialen in bouw en infra t.b.v. vergroten bekendheid met beschikbare biobased materialen.

3. Faciliteren en stimuleren innovatieketen biobased chemie

- Kansrijke clusters/ketens organiseren tussen commerciële bedrijven (vraagkant), innovatieve MKB (doorontwikkeling) en onderzoek en onderwijs rondom innovatie op het raakvlak van landbouw en chemie.
- Verkennen van wenselijkheid en haalbaarheid om expertise bij Radboud Universiteit (chemie) te combineren met die van de WUR (bio).
- In afstemming met Gelderse industrie hoogwaardigere biobased toepassingen in maakindustrie stimuleren, o.a. door stimuleren en ontsluiten gedeelde (onderzoeks)faciliteiten.

Doel is dit uit te voeren via een langjarige programmatische aanpak, met specifieke en stapsgewijze doelen en sturing op CO₂-reductie én biobased (portfoliomanagement). De planning is de routekaart in het najaar 2021 gereed te hebben en bestuurlijke goedkeuring te krijgen.